

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛ. 166 ОТ НАРЕДБА № 44 НА КФН ОТ 20 ОКТОМВРИ 2011 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА КОЛЕКТИВНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ СХЕМИ, УПРАВЛЯВАЩИТЕ ДРУЖЕСТВА, НАЦИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И ЛИЦАТА, УПРАВЛЯВАЩИ АЛТЕРНАТИВНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Съгласно изискванията на чл. 166, ал. 7 от наредба № 44 на КФН Управляващото дружество, лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, което управлява национален инвестиционен фонд, съответно националното инвестиционно дружество по чл. 172, ал. 3 ЗДКИСДПКИ, извършва най-малко един път годишно оценка, контрол и периодичен преглед на:

1. адекватността и ефективността на вътрешните правила за управление на риска;
2. степента на спазване на правилата за управление на риска;
3. адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на недостатъците в процеса на управление на риска.

УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ си поставя за цел да бъде максимално прозрачно управляващо дружество, както към своите клиенти, така и към всички останали заинтересовани лица. Целта на настоящия документ е да представи обективно информацията за управлението на рисковете. Докладът е изготвен съгласно Вътрешните правила за управление на риска и правилата за разкриване на информация по Наредба 44.

УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ разкрива следната информация, която е актуална към **31.12.2021 г.**

ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА НА АДЕКВАТНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА.

I. Информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете.

A. Политики и процедури за управление на различните видове риск

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

Основната инвестиционна цел на Национално инвестиционно дружество от затворен тип “Надежда” АД е гарантиране на интересите на акционерите си чрез създаване на балансиран портфейл от ценни книжа и други ликвидни финансови инструменти и активи с оптимално съчетаване на висока доходност и минимален риск. Основните политики на УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ във връзка с управлението на риска са:

- ✓ Поддържане на минимално ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на НИД „Надежда“ АД;
- ✓ Постигане на максимална ефективност при хеджирането;
- ✓ Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при минимален риск);
- ✓ Оптимално отношение между дългосрочни и краткосрочни инвестиции;
- ✓ Защита на правата и интересите на акционерите в НИД „Надежда“ АД;

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които НИД „Надежда“ АД инвестира, са: пазарен риск, кредитен риск, операционен риск, ликвиден риск, риск от концентрация и системен риск.

Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват: идентифициране на отделните външни и вътрешни данни; идентифициране и измерване на риска; конкретни методи за управление на всеки вид риск и основни допускания и изходни параметри за прилагането на избрания метод; наблюдаване, оценка и контрол на риска; докладване на риска.

1. **Пазарен риск** - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни пазарни изменения в стойността на финансовите инструменти. Компонентите на пазарния риск са:

- а) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвените проценти. Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. УД прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на лихвения риск. Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционните цели и политика на НИД „Надежда“ АД. Краткосрочната стратегия включва ежеседмично определяне на чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.
- б) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева. Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция. Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва следене на ефективността на предпазването от валутен риск спрямо разпоредбите на МСС 39.
- в) ценови риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва:

1. оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск;

2. изготвяне на предложения до Съвета на директорите на управляващото дружество при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск. Краткосрочната стратегия включва измерване и анализиране на получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- 1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- 2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- 3. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Показателите по тази алинея се изчисляват веднъж в месеца.

- г) ликвиден пазарен риск е възможността от загуби или пропуснати ползи поради неблагоприятни пазарни условия на търсенето и предлагането (като например ниско търсене при наличието на свръхпредлагане). Дългосрочната стратегия за управление на ликвидния пазарен риск включва определяне на целеви стойности за ликвидността на позициите в портфейла на НИД „Надежда“ АД и следене на ефективността на приложените методи за определяне на ликвидния пазарен риск. Краткосрочната стратегия включва ежемесечно измерване и следене на среднодневния оборот на всяка отделна позиция по алинея 1, както и съотношението на размера на всяка отделна позиция на НИД „Надежда“ АД към среднодневния оборот.

2. Кредитен риск и риск на насрещната страна – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извън-борсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. УД разглежда три основни вида кредитен риск:

- а) контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на НИД „Надежда“ АД към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.
- б) сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността НИД „Надежда“ АД да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като то е изпълнило задълженията по дадена сделка към този контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките, сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.
- в) инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:
  - аа/ Финансовите отчети на емитента;
  - бб/ Капиталовата структура на емитента;
  - вв/ Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
  - гг/ Управлението и репутацията на емитента.

Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

Краткосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. текуща и последваща оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти в портфейла на Фонда чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, обезпечението на емисията, управлението и репутацията на емитента или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг за целите на оценката.
2. текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извън-борсови сделки посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извън-борсови сделки, предоставеното обезпечението (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;
3. проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;
4. ежедневен контрол върху спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация към кредитен риск;
5. постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциално увеличаване на кредитния риск както на ниво сектори, така и на самостоятелна основа и факторите, които ги предизвикват.

Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;
2. определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на НИД „Надежда“ АД, при необходимост и по преценка на

звеното за управление на риска и звеното за управление на активи;

3. Операционен риск – това е възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Операционните рискове могат да бъдат: *вътрешни* – свързани с организацията на работата на управляващото дружество във връзка с управлението на НИД „Надежда“ АД и *външни* – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на НИД „Надежда“ АД.

Дългосрочната стратегия за управление на операционния риск се изразява в приемането от УД на правила и процедури за организация на дейността на НИД „Надежда“ АД, като се оформя политика на дружеството, в съответствие с целите му, обкръжаващата среда и т.н.

Краткосрочна стратегия се изразява в предприемане на конкретни мерки и разпределяне на отговорностите по спазването им между отделните служители и по йерархичните нива, като ясно се дефинират вътрешните правила относно правата и задълженията на служителите, достъпа до информационните системи и бази данни на управляващото дружество. Архивира се информационната система на инвестиционното дружество, извършва се профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол. Също така се извършват регулярни обучения на персонала по теми, свързани с финансовата теория и практика и управлението на риска, осъществяват се регулярни срещи и се поддържа непрекъснатата комуникация между отделните звена на управляващото дружество за обмяна на опит. Поддържа се актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на инвестиционното дружество.

Ръководителите на звена/отдели с помощта на звеното по управление на риска могат да извършват по-задълбочени анализи на рисковите фактори, както и да определят нови методи за управлението / редуцирането им, които не противоречат на вътрешните правила на УД.

4. Ликвиден риск – Управлението на ликвидния риск на НИД се състои в анализ на база на исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на инвестиционното дружество и поддържането на активни балансови позиции, които:

1. осигуряват във всеки един момент възможността дружеството да изплати всички свои задължения на разумна цена и при минимален риск;

2. предотвратяват необходимостта от прибързана продажба на активи, което би довело до реализиране на загуби и/или пропуснати ползи.

Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за поддържане и управление на ликвидните средства на НИД „Надежда“ АД. Правилата посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

5. Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции. За ограничаване на риска от концентрация се извършва ежедневна преоценка на активите, емисиите в портфейла на НИД и се следи за спазване на ограниченията, заложи в чл. 187 от ЗДКИСДПКИ и Устава на дружеството.

6. Системни рискове зависят от общите колебания в икономиката като цяло. УД не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях.

Б. Структура и организация на звеното за управление на риска

Звеното по управление на риска действа независимо от другите звена в управляващото дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

1. разработва и прилага системата за управление на риска на националното инвестиционно дружество;
2. изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. изчислява общата рискова експозиция на националното инвестиционно дружество ежедневно;
4. гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на НИД, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на срещнатата страна;
5. консултира управителния орган на управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на НИД;
6. докладва редовно пред управителния орган на управляващото дружество и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:
  - а) съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложено управляваното НИД и одобрените рискови профили на това дружество;
  - б) съответствието на НИД с вътрешната му система за ограничаване на риска;
  - в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показва дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
7. докладва редовно пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложено инвестиционното дружество и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;
8. извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.

Управляващото дружество осигурява на постоянното звено за управление на риска съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на горепосочените функции.

В. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

Звеното за управление на риска изготвя отчети за рисковите експозиции, включващи оценка на основните рискове. Методите за оценка се свеждат, без да се ограничават до:

- a. Стандартно отклонение (историческата волатилност на котировките);
- b. В-коефициентът към индексите на съответните пазари;
- c. Дюрация на инструментите с фиксирана доходност;
- d. Ежедневен мониторинг на входящите данни, използвани за оценките;
- e. Качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията;
- f. Диверсификация на портфейла от акции и облигация и наблюдаване на лимитите за концентрация;
- g. Анализи на макроикономическите показатели на региона, в който инвестираме с цел минимизиране на тяхното отрицателно влияние.

Г. Политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както политиките и поцедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

Общата политика за хеджиране и ограничаване въздействието на рисковете, прилагана в НИД „Надежда“ АД се основава на стриктно съблюдаване на разпоредбите, на нормативните актове, структуриране на портфейла съобразно с принципа на оптимална диверсификация и с коефициентите на корелация на отделните активи. Методите за контрол и хеджиране на всеки отделен риск са разписани подробно в Правилата за управление на рисковете в НИД „Надежда“ АД.

Към **31.12.2021** г. няма инвестиции в деривативни инструменти с цел хеджиране.

II. Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както описание на на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

Рисковите фактори, оказващи влияние върху инвестициите, управлявани от УД са:

1. Пазарен риск

а) лихвен риск

Управляващото дружество използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Към **31.12.2021** г. стойността на портфейла подложена на лихвен риск е **1 366 307.59** лв.

б) валутен риск

Управляващото дружество, измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция. Показатели за риск на основните валути, в които НИД „Надежда“ АД има открити позиции са както следва:

Наименование на валута	Борсов код	Възвръщаемост от началото на годината	Седмична доходност	Месечна доходност	Стандартно отклонение седмично	Стандартно отклонение годишно
Щатски долар	USDBGN	8,34%	0,16%	0,33%	0,71%	5,13%
Британски лири	GBPBGN	6,99%	0,12%	1,36%	0,62%	4,45%

в) ценови риск

Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в индивидуални акции чрез историческата волатилност на цената им, измерена чрез стандартно отклонение.

Ценовият риск на портфейла се измерва чрез стандартно отклонение на съвкупния портфейл от акции. Общият ценови риск на портфейла възлиза на **5.31%**.

2. Кредитен риск и риск на насрещната страна

а) контрагентен риск

Контрагентен риск е риска от неизпълнение на задължение по договори от насрещната страна при депозиране на парични средства.

Към **31.12.2021** г. НИД „Надежда“ АД няма депозити в други финансови институции.

Вид депозит	Банкова институция	Стойност в лева	Дата на падеж	Лихвен процент	Натрупана лихва
Свободен депозит в лева	-	-	-	-	-

б) сетълмент риск

Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността инвестиционното дружество да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като то е изпълнило задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

Стойността на портфейла подложена на сетълмент риск към края на отчетния период е 0.00 %

в) инвестиционен кредитен риск

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент.

Към **31.12.2021** г. НИД „Надежда“ АД е инвестирало в следните дългови ценни книжа.

Наименование на емисията	ISIN	Рейтинг на емитента	Размер на дължимата главница в лева	Размер на дължимата лихва в лева	Дата на сл. купонно плащане	Дата на сл. главнично плащане
ENERGO-PRO AS	XS1816296062	B+	194 808,49	5 811,23	4.5.2022	4.5.2024
FOUR FINANCE SA	XS1417876163	B	203 889,41	2 272,06	23.2.2022	23.2.2025
ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД	BG2100023196	NA	195 583,00	471,54	20.12.2022	perpetual
ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД	XS2419929422	NA	195 583,00	427,50	22.5.2022	perpetual
BANQUE CENTRALE DE TUNISIE	XS1901183043	CCC+	164 193,88	2 206,34	31.10.2022	31.10.2023
REPUBLIC OF ALBANIA	XS2010031990	B+	203 807,27	3 713,40	16.6.2022	16.6.2027
UKRAINE GOVERNMENT	XS2015264778	B	186 523,60	7 016,88	20.6.2022	20.6.2026

3. Операционен риск

Отдел „Управление на риска“ следи за възникването на рискове, които биха повлияли на нормалната оперативна дейност на дружеството.

Видове операционен риск	Оценка	Забележка
<i>1. Вътрешни рискове</i>		
Рискове свързани с персонала	ниско ниво	-
Технологичен риск	ниско ниво	-
<i>2. Външни рискове</i>		
Риск на обкръжаващата среда	ниско ниво	-
Риск от физическо вмешателство	ниско ниво	-

4. Ликвиден риск

През отчетния период Управляващото дружество стриктно следи изискванията за ликвидност и спазва приетите Правила за поддържане и управление на минимални ликвидни средства на дружеството. През отчетния период няма нарушения на ликвидността.

Налични парични средства	Стойност в лева	Процент от активите
Разплащателна сметка в лева	529 190,42	9,88%
Разплащателна сметка в ЕВРО	137 028,36	2,56%
Разплащателна сметка в Щатски долари	117 506,43	2,19%
Депозити в лева	0,00	0,00%
Общо	783 725,21	14,63%

5. Риск от концентрация

УД следи стриктно инвестиционната политика и инвестиционите ограничения относно портфейла на дружеството. Строгото спазване на инвестиционните ограничения не е позволило повишаване на риска от концентрация. Инвестицията в отделен емитент не е надвишавала 10% от активите на Фонда. Общият дял на инвестициите в акции с тегло между 5 и 10% е **12.66%** от общите активи към края на периода и не е надхвърлял 40%. Общият дял на инвестициите в Софарма АД и Софарма Трейдинг АД /част от една икономическа група и едно лице по ЗДКИС/ възлиза на 5.26% от общите активи към края на периода. Общият дял на експозицията към ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД възлиза на 7.65% от общите активи към края на периода.

6. Общ риск на портфейла

Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на НСА за акция, измерена чрез стандартно отклонение. Общият риск на портфейла възлиза на **6.02%**.

	Стойност на актива към 31.12.2021 г. (лева)
НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ	5 335 354,89
Брой емитирани акции	3 935 119
НСА/ АКЦИЯ	1,3558

Въз основа на месечните доклади за дейността на отдел „Управление на риска“ в НИД „Надежда“ АД и извършените проверки на звеното за вътрешен контрол,

Управляващото дружество оценява Вътрешните правила за управление на риска за адекватни и ефективни по отношение на инвестиционната дейност на дружеството.

СТЕПЕН НА СПАЗВАНЕ НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА.

Въз основа на месечните доклади за дейността на отдел „Управление на риска“ в НИД „Надежда“ АД и извършените проверки на звеното за вътрешен контрол, Управляващото дружество оценява степента на спазване на Вътрешните правила за управление на риска за висока.

АДЕКВАТНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА МЕРКИТЕ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕДОСТАТЪЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА.

През периода не са прилагани мерки за отстраняване на недостатъци в процеса на управление на риска.

04.02.2022 г.
гр. София